

УДК 342.951:351.84

Л. М. Князькова

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОБЧИСЛЕННЯ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРЕРАХУНКУ ПЕНСІЙ ПРАВООХОРОНЦЯМ

У статті досліджено проблеми обчислення грошового забезпечення для призначення та перерахунку пенсій працівникам органів внутрішніх справ. Розглянуто загальні риси та відмінності таких категорій як заробітна плата та грошове забезпечення. Виокремлено особливості грошового забезпечення такі як: грошове забезпечення виплачується окремій категорії працівників – військовослужбовцям, рядовому і начальницькому складу органів внутрішніх справ та ін.; до його складу, крім посадових окладів і додаткових виплат, входять оклади за спеціальні звання; розмір грошового забезпечення більшою мірою визначається законодавством, а розмір заробітної плати – угодою сторін і результатами роботи підприємства; грошове забезпечення виплачується з державного бюджету, а заробітна плата – з коштів, зароблених трудовим колективом, а в деяких випадках – за рахунок державних коштів.

Визначено грошове забезпечення як гарантовану винагороду, що виплачується особам рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ із державного бюджету за виконання службової діяльності, обумовленої трудовим договором і законодавством, за особистий внесок працівника і вплив його праці на досягнення загальних результатів діяльності органів внутрішніх справ.

Завдяки аналізу теоретичних положень, чинного законодавства та окремих позицій судової практики з'ясовано проблемні питання обчислення грошового забезпечення для призначення та перерахунку пенсій працівникам органів внутрішніх справ. Акцентовано увагу на тому, що виключно Верховна Рада України шляхом прийняття законів визначає види грошового забезпечення для обчислення та перерахунку пенсій військовослужбовців та особам, які мають право на пенсію за законом, а Кабінет Міністрів України вживає заходів щодо забезпечення права осіб на пенсійне забезпечення, керуючись Конституцією та законами України.

Запропоновано зміни до нормативних актів, що регулюють порядок обчислення грошового забезпечення для призначення та перерахунку пенсій. Звернута увага на те, що законодавство щодо обчислення грошового забезпечення та відповідно розміру пенсій працівникам органів внутрішніх справ потребує оновлення. Обґрунтовано необхідність впорядкування нормативних актів, що регулюють пенсійне забезпечення працівників органів внутрішніх справ. Запропоновано скасувати застарілі нормативні акти, які регулюють порядок перерахунку призначених пенсій працівникам органів внутрішніх справ, що містять спірні положення, та мають колізії, а саме не відповідають Конституції України та реаліям сьогодення.

Ключові слова: грошове забезпечення, працівники органів внутрішніх справ, обчислення пенсії, перерахунок пенсії, максимальний розмір пенсії.

DOI 10.34079/2226-3047-2021-12-22-31-39

Постановка проблеми та її актуальність. Приєднання України до міжнародних конвенцій, урахування міжнародної судової практики є одними із умов забезпечення стабільності та розвитку прав людини і застосування усталених міжнародних стандартів

в сфері прав людини та громадянина, в тому числі і права на належний рівень пенсійного забезпечення.

Сьогодні, у період військової агресії Росії проти України важливим питанням є пенсійне забезпечення військових та правоохоронців, а саме – грошового забезпечення, яке враховується при обчисленні пенсії. Грошове забезпечення правоохоронців єпоказником, особливості вияву якого мають суттєвий вплив на формування розуміння України як соціальної та правової держави, а також на рівень національної безпеки держави. Саме тому цілком закономірне те, що питання обчислення грошового забезпечення підлягає детальному аналізу, а його підрахунок для призначення пенсії зачіпає численну частину пенсіонерів, колишніх правоохоронців, які добросовісно служили і захищали правопорядок та стабільність в країні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Правове регулювання грошового забезпечення поліцейських, працівників органів внутрішніх справ, а також інших категорій працівників правоохоронних органів слугували предметом вивчення в наукових працях таких учених, як: С. М. Бортник (Бортник, 2018а); В. І. Бондар (Боднар, 2020); Л. Л. Денісова (Денісова, 2017); Д. О. Марусевич (Марусевич, 2021); Масалова Т. А. (Масалова, 2021). та ін. Але питання обчислення грошового забезпечення, яке враховується для призначення та перерахунку пенсій залишилися поза увагою вчених.

Враховуючи зазначене, **мета** роботи полягає в тому, щоб на основі аналізу теоретичних засад, законодавства та судової практики виявити прогалини у цій сфері і запропонувати зміни до законодавства з урахуванням Європейських цінностей. Відповідно до поставленої мети пропонується вирішити такі завдання

- визначити поняття грошового забезпечення та виділити його специфічні особливості;
- проаналізувати загальні риси та відмінності між поняттями «заробітна плата» та «грошове забезпечення»;
- визначити види грошового забезпечення, які враховуються для призначення пенсії;
- висвітлити практику перерахунку пенсій колишнім працівникам міліції у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення поліцейських в Україні;
- запропонувати внесення змін до законодавства щодо грошового забезпечення працівників правоохоронних органів з урахуванням реформування законодавства України на шляху Європейської інтеграції.

Виклад основного матеріалу. Основа поняття заробітної плати працівників впливає з конституційної гарантії одержання винагороди за працю як засобу, за допомогою якого громадянину забезпечується фактичне користування правами і свободами, а також виконання покладених обов'язків.

Заробітна плата як правова категорія – це оплата праці, виконуваної на підставі укладеного трудового договору, яку повинен здійснити роботодавець.

З економічної точки зору, це ціна праці, що встановлюється як конкурентна рівновага попиту та пропозиції по різних категоріях працівників, видах робіт, за наявністю чи відсутністю профспілок.

Заробітна плата відповідно до Конвенції Міжнародної Організації Праці № 95 «Про захист заробітної плати» (Міжнародна організація праці, 1949) – це грошова винагорода, яку роботодавець зобов'язаний сплачувати працівнику за працю у встановленому сторонами трудового договору в розмірі, в межах, обумовлених законодавством, колективною угодою та трудовим договором.

З аналізу норм чинного законодавства слідує, що категорія «грошове забезпечення» в більшості випадків уживається по відношенню до військовослужбовців і працівників

правоохоронних органів. Вчені-правознавці не мають єдиної позиції відносно співвідношення вказаних категорій. Так, наприклад, С. М. Бортник наголошує на тому, що грошове забезпечення принципово відрізняється від заробітної плати робочих і службовців. Воно побудоване з урахуванням вимог економічного закону розподілу за працею (Бортник, 2018а, с.124).

Не можемо погодитись з думкою О. Ю. Кісіль про те, що категорії «грошове забезпечення» та «оплата праці» або «заробітна плата» майже не відрізняються (Кісіль, 2017, с. 31).

На наш погляд, порівнюючи поняття заробітної плати і грошового забезпечення, можна виділити загальні ознаки, що їх характеризують та відмінності. По-перше це винагорода за працю. Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про оплату праці» заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу (Закон України про оплату праці, 1995). Сутність грошового забезпечення поліцейських у науково-правових колах визначають як джерело задоволення матеріальних, моральних, інтелектуальних і духовних потреб поліцейських, а також засіб стимулювання їх праці (Безпалова та ін., 2016, с. 327). По-друге і заробітна плата і грошове забезпечення це оплата відповідно до особистого трудового внеску та якості праці. Досліджуючи особливості правового регулювання засобів стимулювання праці в умовах ринкової економіки, М. О. Дей наголошує на тому, що правова організація оплати праці покликана повніше врахувати особистий внесок кожного працівника відповідно до кількості й якості праці, що затрачується (Дей, 2005, с. 90). По-третє, оплата праці та служби здійснюється на раніше визначених умовах і не нижче встановленого державою мінімуму. Розмір мінімальної заробітної плати встановлюється законодавством. По-четверте, оплата праці і служби носить гарантований характер.

Разом з тим, на нашу думку, поняття грошового забезпечення дещо відрізняється від поняття заробітної плати.

По-перше, грошове забезпечення виплачується окремій категорії працівників – військовослужбовцям, рядовому і начальницькому складу органів внутрішніх справ та ін.

По-друге, до його складу, крім посадових окладів і додаткових виплат, входять оклади за спеціальні звання.

По-третє, розмір грошового забезпечення більшою мірою визначається законодавством, а розмір заробітної плати – угодою сторін і результатами роботи підприємства.

По-четверте, грошове забезпечення виплачується з державного бюджету, а заробітна плата – з коштів, зароблених трудовим колективом, а в деяких випадках – за рахунок державних коштів.

Що стосується грошового забезпечення, то його можна визначити як гарантовану винагороду, що виплачується особам рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ із державного бюджету за виконання службової діяльності, обумовленої трудовим договором і законодавством, за особистий внесок працівника і вплив його праці на досягнення загальних результатів діяльності органів внутрішніх справ.

М. М. Клемпарський зауважує, що грошове забезпечення за своєю структурою та характером є певною компенсацією особі за перебування в особливих умовах проходження служби, особливо військової (Клемпарський, 2014, с. 138). На нашу думку, компенсаційний характер не може бути закладено в якості критерію відмінності грошового забезпечення працівників правоохоронних органів від заробітної плати, оскільки остання, в передбачених чинним національним законодавством випадках, також може мати такий характер.

Поняття заробітної плати закріплено в статті 94 Кодексу законів про працю України. Що стосується поняття грошового забезпечення працівників органів внутрішніх справ, то його визначення в законодавстві відсутнє. Однак стаття 94 Закону України «Про національну поліцію» (Закон про Національну поліцію, 2015) передбачає, що поліцейські отримують грошове забезпечення, розмір якого визначається залежно від посади, спеціального звання, строку служби в поліції, інтенсивності та умов служби, кваліфікації, наявності наукового ступеня або вченого звання (Масалова, 2021). Як зазначають у науково-правових колах, з огляду на специфіку проходження служби поліцейськими, грошове забезпечення поліцейських диференціюється залежно від їх службово-правового становища, часу перебування на службі, кваліфікації, особливостей виконання покладених обов'язків та умов проходження служби й ґрунтується на встановлених державою нормативах із застосуванням різних методик (Безпалова та ін, 2016, с. 327). Отже, як слідує з аналізу наведених положень, основною відмінністю заробітної плати від грошового забезпечення є, по-перше, суб'єкти, по відношенню до яких застосовуються дані категорії, а по-друге – їх різна структура. Також, говорячи про грошове забезпечення працівників правоохоронних органів, слід відзначити, що порядок обчислення і умови виплати врегульовані підзаконними актами. А що стосується премій, то вони встановлюються керівником органів внутрішніх справ. Причому дуже часто такі рішення базуються на суб'єктивному підході керівника до підлеглого. В органах внутрішніх справ відсутні прозорі нормативні акти щодо преміювання. На наш погляд, таке становище не відповідає об'єктивному внеску працівника у діяльність органу. З одного боку слід погодитися з вченими, які вважають, що підзаконний рівень нормативної регламентації відповідної сфери суспільних відносин дозволяє оперативно визначити компетенцію різних органів управління, врегулювати права й обов'язки відповідної особи (Пчелін, 2011, с. 18). Однак, з іншої сторони, підзаконні нормативно-правові акти у правовій державі не можуть регулювати питання, які згідно Конституції віднесені до таких, які повинні бути врегульовані тільки законами України. Тому як зауважує Бортник С. М. зміні підлягає ст. 94 Закону України «Про Національну поліцію», в якій мають бути закріплені положення щодо конкретних складників грошового забезпечення поліцейських, а також розмірів усіх виплат і надбавок (Бортник, 2018b, с. 136–137).

Важливе значення при визначенні розміру пенсії має середньомісячний заробіток (грошове забезпечення), що береться за основу при обчисленні пенсії.

Пенсійне забезпечення військовослужбовців та працівників органів внутрішніх справ регулюється Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 9 квітня 1992 року №2262-ХІІ» (Закон України про пенсійне забезпечення, 1992) з урахуванням особливостей умов праці, характеру, складності і значущості виконуваної роботи, ступеня відповідальності, певних обмежень конституційних прав і свобод тощо.

Однією з умов пенсійного забезпечення військовослужбовців є визначення видів грошового забезпечення, які враховуються при обчисленні пенсій. Згідно з частиною третьою статті 43 вищезазначеного Закону пенсії особам офіцерського складу, прапорщикам і мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам, які мають право на пенсію за Законом, та членам їх сімей обчислюються з розміру грошового забезпечення, враховуючи відповідні оклади за посадою, оклади та/чи доплати за військово (спеціальне) звання, військовим (спеціальним) званням, процентну надбавку (доплату) за вислугу років, щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки, доплати, підвищення) та премії в розмірах, установлених законодавством, зокрема, щомісячних додаткових видів

грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій в розмірах, установлених законодавством.

Закон вказує на єдиний підхід законодавця до визначення видів грошового забезпечення військовослужбовців та осіб, які мають право на пенсію за вищезазначеним законом, які враховуються як при призначенні пенсій, так і при перерахунку раніше призначених пенсій.

Конституційний Суд України наголошує, що виключно Верховна Рада України шляхом прийняття законів визначає види грошового забезпечення для обчислення та перерахунку пенсій військовослужбовців та осіб, які мають право на пенсію за законом, а Кабінет Міністрів України вживає заходів щодо забезпечення права осіб на пенсійне забезпечення, керуючись Конституцією та законами України. Отже, перелік щомісячних додаткових видів грошового забезпечення, введення яких є підставою для перерахунку пенсій зазначених категорій осіб, визначається виключно законами України (Конституційний Суд України, 2015).

Що стосується обчислення пенсії, то сума пенсії за вислугу років поліцейським обчислюється з розміру грошового забезпечення, враховуючи відповідні оклади за посадою, військовим (спеціальним) званням, процентну надбавку за вислугу років, щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки, доплати, підвищення) та премії в розмірах, установлених законодавством, з якого було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а до 1 січня 2011 року - страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Разом з тим, у Законі визначено, що розмір пенсії за вислугу обчислюється за 20 років – 50 відсотків, а звільненим у відставку за віком або за станом здоров'я – 55 відсотків відповідних сум грошового забезпечення; за кожний рік вислуги понад 20 років – 3 відсотки відповідних сум грошового забезпечення. Поліцейським, які мають страховий стаж 25 років і більше, з яких не менше 12 календарних років і 6 місяців становить військова служба, служба в органах внутрішніх справ, поліції, Службі судової охорони, державній пожежній охороні, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, органах і підрозділах цивільного захисту, податковій міліції чи Державній кримінально-виконавчій службі України пенсія обчислюється за страховий стаж 25 років – 50 відсотків і за кожний повний рік стажу понад 25 років – 1 відсоток відповідних сум грошового забезпечення. Граничний розмір пенсії не повинен перевищувати 70 відсотків відповідних сум грошового забезпечення, а особам, які під час проходження служби брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і віднесені в встановленому законом порядку до категорії 1, – 100 відсотків, до категорії 2, – 95 відсотків (Закон України про пенсійне забезпечення..., 1992). Вважаємо, що встановлення граничного розміру пенсії за вислугу років працівникам правоохоронних органів, у тому числі і працівникам поліції спочатку з 90 до 80 відсотків, а у подальшому з 80 до 70 відсотків грошового забезпечення є порушенням ст. 22 Конституції України. Згідно із зазначеною нормою конституційні права і свободи гарантуються державою і не можуть бути скасовані, при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів, не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав (Конституційний Суд України, 2015).

Висновки. Виходячи із вищевикладеного, слід відзначити, що грошове забезпеченням працівників органів внутрішніх справ – це гарантована винагорода, що виплачується особам рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ із державного бюджету за виконання службової діяльності, обумовленої трудовим договором і законодавством, за особистий внесок працівника і вплив його праці на досягнення загальних результатів діяльності органів внутрішніх справ.

Крім того, вважаємо, що встановлення граничного розміру пенсії за вислугу років працівникам правоохоронних органів до 70 відсотків грошового забезпечення є порушенням ст.22 Конституції України. Згідно із зазначеною нормою конституційні права і свободи гарантуються державою і не можуть бути скасовані, при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів, не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав (Конституція України, 1996).

На підставі вивчення нормативних актів, які регламентують діяльність правоохоронних органів та судової практики при вирішенні справ щодо порядку обчислення грошового забезпечення і відповідно – пенсії, *пропонуємо* розробити та прийняти Закон про грошове забезпечення працівників органів внутрішніх справ, в якому закріпити визначення грошового забезпечення, встановивши також основні та додаткові види грошового забезпечення з урахуванням досвіду застосування національного законодавства та міжнародних нормативних актів.

Потребує подальшого дослідження проблеми обчислення грошового забезпечення для призначення пенсій поліцейським, відрядженим до державних органів, установ та організацій.

Бібліографічний список

- Безпалова, О. І. та ін., 2016. Закон України «Про Національну поліцію»: наук.-практ. коментар. В: В. В. Сокурєнко, (ред). Харків.
- Боднар, В. І., 2020. *Правове регулювання проходження служби співробітниками Служби судової охорони*. Кандидат юридичних наук. Дисертація. Харківський національний університет внутрішніх справ.
- Бортник, С. М., 2018b. Проблеми правового регулювання грошового забезпечення поліцейських. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*, 48(1), с. 133–137.
- Бортник, С. М., 2018a. *Проблеми правового регулювання трудових прав поліцейських*. Доктор юридичних наук. Дисертація. Харківський національний університет внутрішніх справ.
- Дей, М. О., 2005. *Правове регулювання засобів стимулювання праці в умовах ринкової економіки: теоретичний аспект*. Кандидат юридичних наук. Дисертація. Харків.
- Денісова, Л. Л., 2017. *Правове регулювання соціального забезпечення працівників поліції в Україні*. Кандидат юридичних наук. Автореферат. Київ.
- Закон України Про національну поліцію №580-VIII, 2015. Відомості Верховної Ради, 40–41. Ст. 379.
- Закон України про оплату праці № 108/95-ВР, 1995. *Верховна Рада України*. [онлайн]. Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>> (дата звернення 23 грудня 2021).
- Закон України про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб №2262-XII, 1992. *Верховна Рада України*, 29. Ст. 399.
- Кісіль, О. Ю., 2017. До питання грошового забезпечення поліцейських в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*, 1(16), т. 5(1), с. 31–35.
- Клемпарський, М. М., 2014. *Державні службовці як суб'єкти трудового права України*. Доктор юридичних наук. Дисертація. Харків.
- Конституційний Суд України, 2015. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Сердюка Вадима Леонідовича щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 63 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» № 4-рп/2015. *Верховна Рада України* [онлайн]. Доступно:

- <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-15#Text>> (дата звернення 23 грудня 2021).
- Конституція України № 254к/96-ВР, 1996. *Відомості Верховної Ради України*. 30. Ст. 141.
- Марусевич, Д. О., 2021. *Адміністративно-правове регулювання соціального захисту поліцейських*. Кандидат юридичних наук. Дисертація. Київ: Національна академія внутрішніх справ України.
- Масалова, Т. А., 2021. До питання основних засадних ідей грошового забезпечення поліцейських. *Актуальні проблеми держави і права*, 91, с. 128–134.
- Міжнародна організація праці, 1949. Конвенція про захист заробітної плати № 95. *Верховна Рада України* [онлайн]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_146#Text> (дата звернення 24 грудня 2021).
- Пчелін, В. Б., 2011. *Перегляд адміністративних актів органів внутрішніх справ*. Кандидат юридичних наук. Дисертація. Харків.

References

- Bezpalova, O. I. et al., 2016. *Zakon Ukrainy «Pro Natsionalnu politsiiu»: nauk.-prakt. komentar [Law of Ukraine "On the National Police": science and practice. comment]*. In: Sokurenko, V. V. (red). Kharkiv. (in Ukrainian).
- Bodnar, V. I., 2020. *Pravove rehuliuвання prokhodzhennia sluzhby spivrobotnykamy Sluzhby sudovoi okhorony [Legal regulation of service by employees of the Court Security Service]*. Kandydat yurydychnykh nauk. Dysertatsiia. Kharkivskiy natsionalnyi universytet vnutrishnikh sprav. (in Ukrainian).
- Bortnyk, S. M., 2018a. *Problemy pravovoho rehuliuвання trudovykh prav politseiskykh [Problems of legal regulation of labor rights of police officers]*. Doktor yurydychnykh nauk. Dysertatsiia. Kharkivskiy natsionalnyi universytet vnutrishnikh sprav. (in Ukrainian).
- Bortnyk, S. M., 2018b. *Problemy pravovoho rehuliuвання hroshovoho zabezpechennia politseiskykh [Problems of legal regulation of the financial support of police officers]*. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii : Pravo*, 48(1), s. 133–137. (in Ukrainian).
- Dei, M. O., 2005. *Pravove rehuliuвання zasobiv stymuliuвання pratsi v umovakh rynkovoї ekonomiky: teoretychnyi aspekt [Legal regulation of labor incentives in the market economy: theoretical aspect]*. Kandydat yurydychnykh nauk. Dysertatsiia. Kharkiv. (in Ukrainian).
- Denisova, L. L., 2017. *Pravove rehuliuвання sotsialnoho zabezpechennia pratsivnykiv politsii v Ukraini [Legal regulation of social security of police officers in Ukraine]*. Kandydat yurydychnykh nauk. Avtoreferat. Kyiv. (in Ukrainian).
- Kisil, O. Yu., 2017. Do pytannia hroshovoho zabezpechennia politseiskykh v Ukraini [To the issue of financial support for police officers in Ukraine]. *Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk*, 1(16), t. 5(1), s. 31–35. (in Ukrainian).
- Klemparskyi, M. M., 2014. *Derzhavni sluzhbovtsi yak subiekty trudovoho prava Ukrainy [Civil servants as subjects of labor law of Ukraine]*. Doktor yurydychnykh nauk. Dysertatsiia. Kharkiv. (in Ukrainian).
- Konstytutsiia Ukrainy № 254к/96-ВР [Constitution of Ukraine No 254к/96-ВР], 1996. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 30. Ст. 141. (in Ukrainian).
- Konstytutsiinyi Sud Ukrainy, 2015. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym zvernenniam hromadianyna Serdiuka Vadyma Leonidovycha shchodo

- ofitsiinoho tlumachennia polozhen chastyny tretoi statti 63 Zakonu Ukrainy «Pro pensiine zabezpechennia osib, zvilnenykh z viiskovoi sluzhby, ta deiakykh inshykh osib» № 4-рп/2015 [Decision of the Constitutional Court of Ukraine in the case of the constitutional appeal of citizen Serdyuk Vadym Leonidovych regarding the official interpretation of the provisions of the third part of Article 63 of the Law of Ukraine "On pension provision of persons discharged from military service and certain other persons" No 4-рп/2015]. *Verkhovna Rada Ukrainy* [online]. Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-15#Text>> (Accessed 24 Desember 2021). (in Ukrainian).
- Marusevych, D. O., 2021. *Administratyvno-pravove rehuliuвання sotsialnoho zakhystu politseiskyykh* [Administrative and legal regulation of social protection of police officers]. Kandydat yurydychnykh nauk. Dysertatsiia. Kyiv: Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav Ukrainy. (in Ukrainian).
- Masalova, T. A., 2021. Do pytannia osnovnykh zasadchykh idei hroshovoho zabezpechennia politseiskyykh [To the issue of the main ambush ideas of the policemen's monetary support]. *Aktualni problemy derzhavy i prava*, 91, s. 128–134. (in Ukrainian).
- Mizhnarodna orhanizatsiia pratsi, 1949. Konventsiiia pro zakhyst zarobitnoi platy № 95 [Wage Protection Convention No. 95]. *Verkhovna Rada Ukrainy* [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_146#Text> (Accessed 24 Desember 2022). (in Ukrainian).
- Pchelin, V. B., 2011. *Perehliad administratyvnykh aktiv orhaniv vnutrishnikh sprav* [Review of administrative acts of internal affairs bodies]. Kandydat yurydychnykh nauk. Dysertatsiia. Kharkiv. (in Ukrainian).
- Zakon Ukrainy Pro natsionalnu politsiiu №580-VIII [Law of Ukraine On the National Police No. 580-VIII], 2015. *Vidomosti Verkhovnoi Rady*, 40–41. St. 379. (in Ukrainian).
- Zakon Ukrainy pro oplatu pratsi № 108/95-VR [Law of Ukraine on wages No. 108/95-VR], 1995. *Verkhovna Rada Ukrainy*. [online]. Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>> (Accessed 23 Desember 2021). (in Ukrainian).
- Zakon Ukrainy pro pensiine zabezpechennia osib, zvilnenykh z viiskovoi sluzhby, ta deiakykh inshykh osib №2262-XII [Law of Ukraine on pension provision of persons released from military service and certain other persons No. 2262-XII], 1992. *Verkhovna Rada Ukrainy*, 29. St. 399. (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 24.12.2021.

L. M. Knyazkova

SOME ISSUES OF THE CALCULATION OF FINANCIAL SUPPORT FOR APPOINTMENT AND CALCULATION OF PENSIONS TO LAW ENFORCEMENT OFFICERS

The article examines the issues of calculating financial support for assignment and transfer of pensions to employees of internal affairs bodies. Common features and differences of such categories as salary and financial support are considered. The following features of monetary support are highlighted: financial support is paid to a separate category of employees - military personnel, rank-and-file and senior staff of internal affairs bodies, etc.; its composition, in addition to official salaries and additional payments, includes salaries for special titles; the amount of monetary support is largely determined by legislation, and the

amount of wages is determined by the agreement of the parties and the results of the work of enterprise; financial support is paid from the state budget, and wages are paid from the funds earned by the labour team, and in some cases - at the expense of state funds.

Financial security is defined as the guaranteed remuneration paid to the rank-and-file staff of the internal affairs bodies from the state budget for performance of official activities stipulated by the employment contract and legislation, for the employee's personal contribution and the impact of his/her work on the achievement of the overall results of the internal affairs bodies.

Due to the analysis of theoretical provisions, current legislation and individual positions of the court practice, the problematic issues of calculating financial support for appointment and transfer of pensions to employees of internal affairs bodies have been clarified. The attention is focused on the fact that only the Verkhovna Rada of Ukraine, through the adoption of laws, determines the types of financial support for calculating and recalculating pensions for military personnel and persons entitled to a pension by law, and the Cabinet of Ministers of Ukraine takes measures to ensure the right of persons for provision of pension, guided by the Constitution and the laws of Ukraine. The amendments to the regulatory acts regulating the procedure for calculating the financial support for appointment and recalculation of pensions are proposed. The attention is drawn to the fact that the legislation on calculation of monetary support and, accordingly, the amount of pensions for employees of internal affairs bodies needs to be updated. The necessity of streamlining the regulatory acts regulating the provision of pension for employees of the internal affairs bodies is substantiated. It is proposed to cancel outdated normative acts that regulate the procedure for recalculating pensions for employees of internal affairs bodies, which contain controversial provisions and have conflicts, namely, they do not correspond to the Constitution of Ukraine and the realities of today.

Keywords: *financial support, employees of internal affairs bodies, calculation of pension, recalculation of pension, maximum amount of pension.*